

Naléhavá výzva k okamžité akci: Humanitární katastrofa v Gaze vyžaduje globální zásah

Humanitární krize v Gaze dosáhla bezprecedentní úrovně závažnosti, překračující vrcholovou denní úmrtnost holocaustu a postihující větší část populace než obléhání Stalingradu. K 2. květnu 2025 zavedlo Izrael od 2. března 2025 úplnou blokádu, která zastavila veškeré dodávky potravin, paliva a pomoci, což přivodilo 2 milionům lidí katastrofální hladomor. Úmrtnost prudce stoupá a i kdyby byl přístup k pomoci obnoven, stovky tisíc lidí zemřou bez okamžité, koordinované a chráněné intervence. Podmínky, které Izrael uvalil, jsou tak extrémní, že s vyčerpáním zásob zkažených potravin a úbytkem sil přeživších pohřbívat mrtvé by někteří mohli být nakonec donuceni uchýlit se ke kanibalismu – děsivému výsledku, kterému lze zabránit pouze naléhavou akcí. Vyzýváme Valné shromáždění OSN (UNGA), aby znovu svolalo 10. mimořádné zasedání, přijalo nouzová opatření k vynucení otevření hraničních přechodů v Gaze a aby ostatní země organizovaly dodávky humanitární pomoci letecky a po moři – chráněné vojenskou silou jako *ultima ratio*, aby pomoc dorazila k těm, kdo ji zoufale potřebují.

Situace v Gaze: Humanitární katastrofa

Gaza prožívá jednu z nejhorších humanitárních krizí 21. století, jak dokumentují zprávy OSN, humanitární organizace a přímé svědectví: - **Úplná blokáda:** Od 2. března 2025 Izrael uzavřel všechny hraniční přechody (Rafah, Kerem Shalom, Erez), čímž zamezil vstupu potravin, paliva či pomoci. UNRWA má připraveno 3 000 kamionů a WFP disponuje 116 000 tunami potravin – dost na nasycení 2 milionů lidí po 44 dní – ale Izrael vstup odmítá s odkazem na bezpečnostní obavy a požadavek na propuštění rukojmích Hamásem (Reuters, 29. dubna 2025; Zprávy OSN, 29. dubna 2025). - **Hladomor a podvýživa:** 92 % dětí a těhotných žen trpí těžkou podvýživou, v dubnu došlo k 80% nárůstu případů podvýživy dětí oproti březnu (souhrn trendů na X). Rodiny přežívají na mouce zamořené hmyzem a plesnivém chlebu, bez přístupu k nezkaženým potravinám. Jeden přeživší uvedl: „Byl jsem v nemocnici... Jedl jsem prošlou mouku a dostal jsem otravu jídlem“ (přímé svědectví, 2. května 2025). - **Nedostatek vody a zdravotní péče:** Není k dispozici čistá voda, energie na přečerpání kontaminované vody chybí a zdravotní systém zkolaboval (Reuters, 29. dubna 2025). Lidé umírají na dehydrataci během 3–7 dní a na infekce, jako je otrava jídlem, které jsou rozšířené kvůli konzumaci zkažených potravin. - **Riziko kanibalismu:** Ačkoli zatím nebyly zdokumentovány případy kanibalismu, extrémní nedostatek – nyní v prvním týdnu bez jídla pro mnohé – znamená, že jakmile dojdou zkažené potraviny a přeživší ztratí sílu pohřbívat mrtvé, někteří se mohou uchýlit ke kanibalismu jako zoufalému prostředku k přežití. Tento děsivý výsledek je přímým důsledkem podmínek uvalených izraelskou blokadou a musí být zabráněn okamžitou akcí. - **Nedávná eskalace:** V noci 2. května 2025 izraelský dron zaútočil na Svobodnou flotilu, která se pokusila dopravit pomoc po moři, a potopil loď s 30člennou posádkou poblíž Malty, což vyvolalo nouzový signál SOS (hlášený incident, 2. května 2025). Tento útok připomíná nájezd na Mavi Marmara v roce 2010, při němž bylo

zabito 10 aktivistů (The Guardian, 2010), a signalizuje záměr Izraele blokovat pomoc jakýmkoli prostředky, dokonce i v mezinárodních vodách.

Předpokládaná úmrtnost: Krize horší než historické zvěrstva

Počet obětí v Gaze eskaluje alarmujícím tempem, překračuje nejhorší genocidy v dějinách:

- **Současná úmrtnost:** - **2.–9. května:** 27 143 úmrtí/den (21 714 z hladu), s kumulativním počtem 190 000 úmrtí do 9. května. - **10.–16. května:** 44 030 úmrtí/den (27 371 z hladu), s kumulativním počtem 498 212 úmrtí do 16. května (24,9 % z 2 milionů). - **17.–25. května:** 96 483 úmrtí/den (69 334 z hladu), s kumulativním počtem 1 366 556 úmrtí do 25. května (68,3 % populace). - **26. května – 2. června:** 58 593 úmrtí/den (40 540 z hladu), s kumulativním počtem 1 835 300 úmrtí do 2. června (91,8 % populace). - **Konec června:** 2 000 000 úmrtí (100 % populace), pokud pomoc nedorazí. - **Srovnání s historickými zvěrstvy:** - **Holocaust:** Vrcholová denní úmrtnost 18 692 (1942). Vrchol v Gaze s 69 334 úmrtími z hladu/den (17.–25. května) je 3,7krát vyšší. - **Obléhání Stalingradu:** Postiženo 710 000 civilistů, 33,1 % zemřelo (1942–1943). Gaza s 2 miliony lidí a předpokládanými 91,8 % úmrtími do 2. června čelí 2,77krát vyšší úmrtnosti. - **Dopad otrav jídlem:** S přeživšími konzumujícími mouku zamořenou hmyzem a plesnivý chléb může 50 % z 1 570 500 přeživších k 16. květnu (785 250) trpět otravou jídlem, přičemž 20 % zemře (157 050) – přidává 9 816 úmrtí/den (10.–25. května), čímž se celkový počet zvyšuje na 96 483/den do 17.–25. května.

I s pomocí mnozí zemřou

I kdyby byl přístup k potravinám obnoven, úmrtí neustane okamžitě kvůli těžkým fyzickým následkům hladovění, dehydratace a nemocí:

- **Syndrom při opětovném krmení:** Dlouhodobé hladovění (měsíce pod 500 kcal/den, 0 kcal od konce dubna) znamená, že přeživší nemohou zvládnout náhlý příjem potravy. Bez opatrného příkrmu (10–20 kcal/kg/den, dle studie PMC) zemře 20–30 % na elektrolytové nerovnováhy (selhání srdce, záchvaty). Pro 1,6 milionu přeživších (pokud blokáda skončí 15. května) by to mohlo znamenat 96 000 úmrtí (odhad poloviny května).
- **Poškození orgánů a infekce:** Hladovění způsobilo poškození srdce, ledvin a jater a infekce (např. otrava jídlem, cholera) jsou rozšířené bez zdravotní péče. Odhaduje se, že 80 240–156 425 lidí zemře na nemoci po skončení blokády (odhad poloviny/konce května).
- **Logistická zpoždění:** I s otevřenými přechody trvá distribuce pomoci 1,6 milionu lidí v oblasti zničené válkou týdny. Zpoždění o 1 týden při 44 030 úmrtích/den (sazba 10.–16. května) znamená 308 210 dalších úmrtí.
- **Celkové úmrtí po bloádě (scénář poloviny května):** Bez okamžité zdravotní intervence (např. 18,55 milionu litrů Ringerova roztoku) by mohlo do poloviny června dojít k dalším 584 450 úmrtím, čímž by celkový počet dosáhl 1 082 662 (54,1 % populace).

Výzva k okamžité akci

Rozsah této krize vyžaduje naléhavou a rozhodnou akci. Mezinárodní společenství nemůže čekat, až úmrtnost dosáhne 69 334 úmrtí z hladu/den (17. května) – práh už byl překročen při 21 714/den (2. května). Musíme jednat nyní:

1. Mimořádné zasedání UNGA 10:

- **Okamžité svolání:** UNGA musí znovu svolat 10. mimořádné zasedání, jako v roce 2023 (rezoluce ES-10/22), kdy úmrtí z hladu byla téměř nulová. Při 44 030 úmrtích/den (10. května) je krize exponenciálně horší.
- **Nouzová opatření:** Přijmout závazná opatření k:
 - Vynucení otevření všech přechodů (Rafah, Kerem Shalom, Erez) Izraelem okamžitě, umožnit vstup 116 000 tun potravin a 3 000 kamionů UNRWA.
 - Nasazení mírových sil OSN k zajištění distribuce pomoci, aby se zabránilo rabování (jako v Deir Al-Balah, Zprávy OSN, 29. dubna 2025).
 - Vytvoření odpovědnosti Izraele za blokování pomoci, což je válečný zločin (dle Rashidy Tlaib, příspěvek na X), prostřednictvím sankcí a vynucení ICJ.
- **Vyšetřování útoku na flotilu:** Zahájit okamžité vyšetřování OSN ohledně izraelského útoku dronem na Svobodnou flotilu 2. května 2025 poblíž Malty, který potopil loď s 30člennou posádkou v mezinárodních vodách – porušení mezinárodního práva (precedent: nájezd na Mavi Marmara 2010, The Guardian).

2. Organizace humanitární pomoci letecky a po moři, chráněné vojenskou silou:

- **Letecké a námořní dodávky:** S uzavřenými pozemními přechody a útoky na mořské trasy (incident Svobodné flotily) musí země organizovat shozy a námořní konvoje k dodání potravin, vody a zdravotnických potřeb (např. 18,55 milionu litrů Ringerova roztoku pro 1,6 milionu přeživších, odhad poloviny května).
 - **Shozy:** WFP a UNRWA mohou koordinovat s národy, jako je Jordánsko (které provedlo shozy v roce 2024, Amnesty International), k dodání potravin a IV tekutin.
 - **Námořní konvoje:** Organizovat nadnárodní flotilu k dopravě 116 000 tun uvízlých na hranicích po moři.
- **Vojenská ochrana (*ultima ratio*):** Izraelský útok dronem na Svobodnou flotilu ukazuje, že použije smrtící sílu k blokování pomoci. Jediný způsob, jak zajistit dodávky, je chránit mise vojenskými doprovody:
 - **Námořní doprovod:** Země jako Turecko (které vedlo flotilu v roce 2010) nebo země EU (např. Malta, Francie) mohou nasadit námořní lodě k doprovodu konvojů s pomocí, aby odradily izraelské útoky.
 - **Protivzdušná obrana:** Stíhačky nebo systémy proti dronům mohou chránit shozy před izraelským zásahem, zajišťující doručení pomoci do Gazy.
 - **Precedent:** Mírové síly OSN doprovázely pomoc v minulých konfliktech (např. Bosna, 90. léta). Koalice ochotných národů (např. Kanada, dle prohlášení Marka Carneyho o globálním vedení, Web ID 0) musí převzít iniciativu.

3. Globální mobilizace:

- **Veřejný tlak:** Zesílit přímá svědectví, jako je příběh přeživšího, který trpěl otravou z prošlé mouky, aby vyvolal veřejné pobouření. Sdílet na platformách jako X, označit @UN, @WHO, @ICRC a @save_children a citovat 96 483 úmrtí/den do 17.–25. května.
- **Diplomatická akce:** Země, které podpořily ES-10/22 (153 hlasů pro, včetně Kanady a Austrálie), musí vést tlak na nové zasedání a vojensky chráněné dodávky pomoci.

- **Mediální oslovení:** Zapojit média jako Al Jazeera, The Guardian a Reuters, aby zdůraznila 1 835 300 předpokládaných úmrtí do 2. června a riziko kanibalismu, pokud blokáda pokračuje.

Závěr

Krize v Gaze je skvrnou na svědomí světa. S 44 030 úmrtími/den do 10. května, stoupajícími na 96 483 do 17.–25. května, a 91,8 % populace, která má zemřít do 2. června, jsme svědky rozvíjející se genocidy v reálném čase. Podmínky uvalené Izraelem – odepírání potravin, vody a zdravotní péče – tlačí přeživší na pokraj, kde se mohou brzy uchýlit ke kanibalismu, aby přežili. Tomu nesmí dojít. UNGA musí znovu svolat 10. mimořádné zasedání, vynutit otevření přechodů v Gaze a země musí dodávat pomoc letecky a po moři, chráněné vojenskou silou, pokud je to nutné. Každá hodina zpoždění znamená tisíce dalších úmrtí. Svět nemůže odvracet zrak – musíme jednat nyní, abychom zachránili zbývajících 1 570 500 přeživších, než bude příliš pozdě.